

SISZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre 10 k.
Negyedévre 4 ..
Helyben házhoz hordva:
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 ..
Vidékre postán szállítva:
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 ..
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, ahétfő
ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XIX. évfolyam 77. szám.

Nagy-Várad.

Péntek, 1913. április 4.

Albánia és mi.

Az egész Balkán-kérdés ellentmondásokkal van tele, de sehol sem annyira élesek az ellentmondások, mint az albán kérdésben.

Albánia lakossága a görög mellett a legrégebb az egész Balkánon; nyelvük befolyása érezhető nemcsak az oláh nyelven, mely egyenesen albán hatás alatt alakult ki a Balkán félsziget nyugati részén, hanem a bolgáron, sőt a görögön is. Harcias, bátor nép, a mely az ozmán birodalomnak nem kevesebb, mint huszonnégy vezért adott. Annak dacára, hogy egy része a nemzetnek mohamedánna lett, nemzeti jellegét, nyelvét sértetlenül fenn tudta tartani. A katolikus albánok multja még dicsőségesebb, mert hiszen nemcsak nyelvüket, hanem ősi katolikus vallásukat is fenn tudták tartani minden erőszak és csábítás ellenére. Ez a legértékesebb népelem az egész Balkánon, a Pruthtól és a Szávától egészen a Földközi tengerig.

És ez a nemzet sem a törökök, sem most a szövetséges balkáni államok részéről méltányos és igazságos bánásmódban nem részesült.

Az albánok voltak a szultán testőrei, leghivebb alattvalói. Ennek dacára a nemrég hatalomra került ujtörökök első dolga az volt, hogy az albánokat ősi fegyverviselési joguktól megfossszák. Mintha csak szándékosan szolgáltatták volna ki ezt a nemzetet a mostani háboruban bekövetkezett rettenetes kegyetlenségeknek. Az albánok nem türték szó nélkül ősi jogaik csorbitását; fölkelés támadt, a melyet csak ideiglenesen lehetett visszaszorítani. Ilyen előzmények után érte meg Albánia

azt a balkáni háborút, melynek jelszava: a Balkán a balkániaké.

Ha ez a jelszó őszinte lett volna, akkor az albánokra csak jobb jövőt jelentene. Ha valamelyik nemzet joggal hivatkozhatik arra, hogy ő balkáni, akkor az albán első sorban büszkélkedhet balkáni őslakói mivoltával. A Balkán a balkániaké: ez az albánokra alkalmazva, nyilván annyit jelent, hogy Albánia az albánoké.

Ez az a pont, a hol a balkáni szövetségesek jelszava közönséges humbugnak bizonyult.

Törökországot megfosztják csaknem egész európai birtokától, mert a nemzetiségi elv szerint nem illeti meg. A bolgár lakosság Trácia Bulgáriáé, a szerbek lakta Szerbia Szerbiáé lesz ezen elv alapján. Az albán nemzet területét ellenben egyszerűen be akarnák kebelezni Szerbia, Montenegró és Görögország. A szabadkőműves ujtörökök rövidlátása elvette az albánok fegyverét és lehetetlenné tette számukra a védekezést. Tehetetlenül vannak kiszolgáltatva a szerbek kapzsiságának, erőszakos durvaságának, gyilkos kedvének és gyujtogatásainak. A „Balkán a balkániaké” jelszó alatt a tatárokat megszegyénítő kegyetlenséggel irtják Albánia ősi lakosságát, hogy aztán a halottak ne alkalmatlankodjanak nekik kapzsiságuk kielégítésénél.

Ennél a pontnál azonban az ügy már európai kérdéssé válik.

Elég szégyene Európának, hogy a multban hallgatólag, elnézéssel segédkezett annyi nemzetgyilkolásnál. A megölt Lengyelország, Finnország örök szégyenfoltok az európai „civilizáció” történetének lapjain s

Magyarország sem Európa humanus érzésének köszönheti, hogy az 1849. után következett s egész Európa elnézése mellett végrehajtott elnyomás dacára halottaiból feltámadott. A csángók eloláhosítása, szlavóniai magyarok elhorvátosítása még Magyarországon sem ébreszti fel az alvó lelkiismereteket. Az a kegyetlen vérengzés azonban, amely Albánia elszerbesítése érdekében folyik, annyira tulmegy minden határon, hogy még Európa sem nézheti békén.

Kétszeresen nehezedik ez a köteletség Magyarországra és Ausztriára, mert a katolikus albánok tudvalevőleg a mi védnökségünk alatt állanak. De érdekünkben is áll, hogy a Balkánon minél erősebb Albánia alakuljon. A Balkán ma egészen szláv területé válik, ez pedig nemcsak adriai helyzetünket veszélyezteti, hanem állami létünket is fenyegeti, mert hiszen a bennünket körülfogó szláv gyűrű most már — a romániai kétes értékű megszakítástól eltekintve — teljessé válik Sziléziától Kattaróig s ez a szláv hatalomgyűrű határainkon belül is támogatásra számíthat. Minél erősebb a független Albánia, annál erősebb támaszunk van bennünk, mert hiszen amint hajdan a törökökkel szemben Hunyady és az albán Kasztriota György egymás mellett küzdöttek, most a szlávokkal szemben a magyar király és Albánia érdekei ismét egymást kell, hogy támogassák.

A legujabb hírek szerint Magyarország és Ausztria valahára erélyes és önálló lépésre szánták el magukat Albánia érdekében. Ez a lépés történelmi fordulat és egyelőre be-

Keztyük tulhalmozott raktár miatt **Fehér János**
mérsékelt áron árusíttatnak el.

Női bőrkeztyü 1-20 K-tól, férfi bőrkeztyü 2 K-tól kaphatók.
Saját gyártmányu keztyük tisztítása 16 fillér.

Saját gyártmányu keztyük javítása díjtalan.

keztyüs és kötszerész üzletében

Bémer-tér (Telefon 419. sz.)

láthatatlan események kezdetét jelent. Tudjuk, hogy az erélyes fellépés nyomán komoly bonyodalmak is támadhatnak; de amit megtettünk, abban a nyugodt tudatban tehetjük, hogy saját állami biztonságunk szempontjából ennyit, sőt sokkal többet is régen meg kellett volna tennünk.

A háborúról szóló tudósításaink a következők:

Szkutari végnapjai.

Belgrád, április 3.

Cetinjéből tegnap este érkezett táviratok szerint megkezdődött Szkutari ellen az általános ostrom. Az egyesült szerb és montenegrói csapatok ostrommal elfoglalták a Tarabost. Azt hiszik, hogy a vár még ma el fog esni. Éjfélkor egy itteni lap szerkesztőse az a táviratot kapta, hogy Szkutari már elesett, de ezt a hírt eddig nem erősítették meg.

Angol vélemény.

London, április 3.

A Daily Telegraph azt írja, hogy Ausztria és Magyarország tartózkodó viselkedésének az az oka, hogy Cetinjében közvetlen meg egyezésre akar jutni. Azt hiszik, hogy Ausztria és Magyarország följánlotta Nikita királynak Montenegró és Albánia perszonálunióját vagy hogy Szkutariért Méduával akarja kárpótolni.

Ferdinánd bevonulása Drinápolyba.

Szófia, április 3.

A miniszterek elutaztak, hogy holnap a király kíséretében résztvegyenek a Drinápolyba való ünnepies bevonuláson.

A balkáni huzavona.

Budapest, április 3.

A balkáni államok a nagyhatalmak jegyzékére adandó válasz hátridejét most ismét kitölték és pedig szombatira. Ugy látszik a balkáni államok biznak benne, hogy szombatig Szkutari elesik, ami lényegesen változtatna a helyzeten. A balkáni államok belemelegedve a háboruba, alattomos kezek biztatására nem akarnak a béke felé hajlani, bár Törökország minden feltételt elfogadott.

Auffenberg Budapesten.

Budapest, ápr. 3.

Auffenberg ma Budapestre utazott. Az utazásról bár az a hír volt elterjedve, hogy magán természetű mégis mérvadó körökben ezzel az uttal szoros összefüggést találnak a magyar ágyugyárral. Auffenberg az új gyárnak valószínűleg elnökigazgatója lesz.

A tintatartódobálás.

Budapest, ápril 3.

Nevezetes politikai bűnpör tárgyalása kezdődött meg ma Budapesten.

Három éve már annak, hogy a képviselőház március 31-iki ülésén, amelyen *Khuen-Héderváry* Károly bejelentette a Ház feloszlását, tintatartókkal és egyéb súlyos tárgyakkal megdobálták őt és *Serényi* gróf földmivelési minisztert a képviselők. A híres tintatartódobálásban a vizsgálat adatai szerint dr *Zakariás* János, *Markos* Gyula, dr *Hoffmann* Ottó, dr *Beck* Lajos és *Mérey* Lajos vettek részt, akik kétféle hatóság elleni erőszak miatt kerültek a vádlottak padjára. Kivülük még ifj. *Madarász* József volt országgyűlési képviselőt is vád alá helyezték egyrendbeli hatóság elleni erőszak büntetése miatt.

Ennek a háromszemélyes bűnpörnek a tárgyalását kezdte meg ma a budapesti büntetőtörvényszék dr *Baloghy* György elnöke alatt.

A tárgyalás.

Pont kilenkor *Baloghy* elnök megnyitja a tárgyalást. A vádlottakat hallgatja ki személyi adataikra nézve.

Gróf *Khuen-Héderváry* helyet foglal *Sélley* főügyész mellett. A tanács *Baloghy* elnökletével, *Auer* Károly és *Krausz* Kálmán szavazóbírókból áll.

Felolvasták a vádiratot. Majd dr *Baracs* összes védőtársai nevében kéri a tárgyalás megszüntetését hatásköri illetéktelenség okából.

Sélley főügyész szerint a mentelmi jog; csak abban a mértékben illetheti meg a képviselőház tagjait, mint amely keretek közt megállapítja azt a házszabály és törvény. Már pedig se a házszabály, se törvény nem biztosíthatja a képviselőház vereségi jogát, vagy azt, hogy például lehessen valakit mentelmi jogának védelme alatt. Kéri a bíróság hatáskörének megállapítását.

A főügyész beszéde után a bíróság visszavonul határozathozatalára.

A törvényszék elnöke kihirdeti a határozatot, hogy elutasítja a védő előterjesztéseit, megállapítja a maga illetékességét.

Dr *Zakariás* János képviselő, vádlott, eleinte nem akar nyilatkozni s csak miután az elnök kijelenti, hogy az esetben minden védekezéstől elesik, elmondja a március 21. ülésen történeteket azzal, hogy réz-tintatartót, sem más tárgyat ő nem dobott a miniszterelnök felé, csupán az aznap kinyomatott napirendet göngyölte össze a kezében s azt vágta a miniszterelnökhöz azon való felháborodásában, hogy minő cinikus hangon és felfogással magyarázgatja a miniszterelnök a magyar képviselőház költségvetési megajánlási jogát.

Mást nem mond.

Markos Gyula kihallgatása következett. Az eseményeket ugyanúgy mondja el, hangsúlyozván, hogy ő a verekezésben nem vett részt. Ő optikai csalódás áldozata, ő nem verekedett s nem dobált.

Hoffmann Ottó elmondja, hogy az izgalom akkor érte el tetőpontját, mikor a miniszterelnök minden szokástól eltérően, az óriási zajban a gyorsírókhoz lépett s diktálni kezdte a mondanivalóját. Ezt látva, ő a Ház asztalához rohant s az ott fekvő füzetekből többet a miniszteri székek felé dobott.

Beck Lajos részletesen elmondja az ülésen történeteket. A dobálást határozottan tagadja és kijelenti, hogy az eset kezdetén nem is volt a Ház asztala körül, csak amikor azt látta, hogy *Zakariás* János képviselőt a miniszterelnök hívei oly erővel nyomják a Ház asztalához, hogy tartani lehetett a hátgerince eltörésétől, ekkor rohant ő oda, s kapott fel nagy izgatottságában egy könyvet és a miniszterelnök fejéhez vágta.

Utána *Mérey* Lajost hallgatták ki.

Gróf Khuen-Héderváry Károlyt

szólítja az elnök.

Az elnök kérdésére elmondja *Khuen*, hogy a Ház törvénytelen feloszlásának vádját akarta megcáfolni, de a nagy zajban nem szólhatott. A szólásszabadság érdekében mégis erőltette, hogy nyilatkozhassék s két lépésnyire közeledett a gyorsírókhoz, hogy legalább azok hallják. Ekkor kirohantak a szemközti ülő képviselők, a háta mögött levők pedig előre nyomultak s oly gomolyag támadt, hogy senkit megismerni már nem tudott.

Helyére akart menni, de előbb egy könyv, majd másik ütődik a fejéhez, aztán egy éles tárgy, a szeme alá, amely már fájdalmat okozott. A dulakodásból kikerülve, *Jekelfalussy* Lajos volt miniszter átadott neki egy bronz tolltartót, hogy ez repült oda, majd a miniszterelnöki széken egy bronz tintatartó-fődelet talált. Nem akart távozni. Csak akkor ment ki, mikor figyelmeztették, hogy erősen vérzik.

— Menryi idő alatt gyógyultak a sérülései?

— Az első kettő 4—5 nap alatt, a harmadik 10—12 napon belül.

Sebestyén védő: Kívánja-e a tanu a vádlottak megbüntetését?

Gróf *Khuen*: Mivel szabadságomban gátlak és mert az állás tekintélyét is megvédeni kívánom, igenis kívánom a vádlottak megbüntetését.

Gróf *Khuen-Héderváry* Károly az esküt leteszi.

Gróf Serényi Béla.

Az elnök a felek kérelmére elrendeli gróf *Serényi* Béla földmivelésügyi miniszter vallomásának a felolvasását.

— Olyan láрма volt — mondta annak idején *Serényi* jegyzőkönyvbe, hogy az elnök kénytelen volt az ülést felfüggeszteni. Gróf *Khuen-Héderváry* Károly, hogy beszédét elmondhassa, a gyorsírók elé állott. Ebben a pillanatban egy előttem ismeretlen képviselő nagy papíresomagot dobott a miniszterelnök ur felé. Láttam, hogy inzultus van készülöben, tehát a miniszterelnök ur elé ugrottam. Több tárgy repült felém, valószínűleg egy tintatartó fedele a halántékomon ért. Ugy emlékszem, hogy egy vas-tag, fekete bajuszu képviselő támadott meg engem.

Az elnök tíz percre felfüggesztette a tárgyalást. Szünet után következett a tanuk kihallgatása.

Első tanu dr *Nyáry* Béla volt országgyűlési képviselő.

Csányi Sándor gazda, volt képviselő jelentéktelen vallomást tesz. Láttam a tintafedeleket és könyveket repülését, de hogy kik dobták, azt nem tudja.

Mádi Kovács János és *Baumgarten* Károly jogszigorló bankhivatalnok a következő tanu.

Az elnök azután a vádlottakat észrevételeik megtételére szólította fel. Ennek

Megérkeztek a tavaszi ujdonságok!

u. m. elegáns női és leány felöltők, costümök, pongyolák, izléses blousok, aljak és gyermek ruhák. Különleges

női- és leányka kalapok nagy választékban :-:

HEVESI „Párisi divatruházában“

Nagyvárad (Zöldfa-utca.)

megtörténte után a tanuk megoskoltását rendelték el s azután folytatták a tanukihallgatásokat.

Khuen-Héderváry Károly nem emlékszik tisztán a három év előtti dolgokra, azonban azt biztosan tudja, hogy **Zakariás**, **Hoffmann** és **Beak** képviselők iratesomókat dobtek a miniszterelnök felé. Ezután a tárgyalást délután 4 óra halasztotta az elnök. Délután tovább folyt a tanukihallgatás.

A Désy-pör a táblán.

Budapest, ápril 3.

A **Désy-Lukács-pör** elérkezett második stációjához. Ma tárgyalta azt a királyi ítélőtábla második A) számú büntető tanácsa **Ráth Zsigmond** tanácselnök elnöklésével, **Balonyi Imre** ítélőtáblai bíró referálása alapján. Szavazó bíró **Bakonyi Kálmán** dr volt. Ennek a mai tanácsülésnek nem a végleges ítéletozatal volt a rendeltetése: csak arról kellett döntenie, szükségesnek látja-e a bizonyítás fölvételét és hogy van-e alaki semmiségi ok.

Dél előtt tíz órakor nyitotta meg a tanácsulást az elnök.

Balonyi Imre táblabíró ismerteti az ügyet és a perorvoslatokat. A vád tárgya az, hogy **Désy Zoltán** a sasköri lakomán azt a kijelentést tette, hogy **Lukács László** Európa legnagyobb panamistája. A miniszterelnök a főügyésznek fölhatalmazást adott a rágalmozási pör megindítására.

Az eljárás során **Désy** beismerte, hogy az inkriminált kifejezést használta és kérte a valódiság bizonyításának megengedését, amire a miniszterelnök képviselőjében a főügyész is hozzájárult. Az előadó ismerteti részletesen a főtárgyalás lefolyását, azt a vitát, amely a főtárgyaláson a panama fogalmáról kifejlődött, a pontokat, amelyekre a védő a bizonyítás megengedését kérte, a szó szerződés, a refrakciók, az osztályorsójáték, zalatnai ház stb. dolgát és azt a pontot, amelyre a törvényszék a bizonyítást megengedte. Ismertette továbbá a bejelentett semmiségi panaszokat, majd fölolvasták a törvényszék ítéletét.

A referálás rendkívül széles mederben, a legapróbb mozzanatokra kiterjedve folyik és még délután egy órakor is tart. A tanács határozatát holnap hozza meg zárt ülésben és csak a szombati nyilvános ülésen hirdeti ki.

Déli 1 órakor terjesztette elő a főügyész a bizonyítási eljárásra vonatkozó javaslatát. A főügyész védelmébe veszi a miniszterelnököt és azt mondja, hogy ebben a dologban tulajdonképpen a parlament volna hivatta bíraskodni. Itt bizonyításnak helye nincs. Illdomtalannak tartaná, ha a felsőbbfoku bíróság megváltoztatná a törvényszék ítéletét. Ezután az elnök az ítélet kihirdetését szombatra halasztotta.

Közigazgatási élet.

Március hónapban.

Nagy-Várad város közigazgatási bizottsága tegnap tartotta rendes havi ülését.

A rendes folyó ügyeken kívül volt egy két ügy, amely hosszabb vitát keltett.

Hlatky Endre főispán elnökölt; a közigazgatási bizottság tagjai közül jelen voltak: **Rimler Károly** polgármester, **Bordé Ferenc** főjegyző, dr **Thury László** városi főügyész, dr **Istvánffy István** árvaszéki elnök, dr **Mayer László** v. főorvos, **Németh István** kir. pénzügyigazgató helyettes, **Varró Domokos** kir. műszaki tanácsos, **Sztancsics Árpád** kir. ügyész, **Orbán Kálmán**, dr **Medvigy Gábor**, **Rádl Odón**, dr **Moskovits József**, **Sulyok István**, **Miskolezy Barna**, **Ullmann Sándor**, **Kellner György**, dr **Mihelly Lajos**, **Molnár Imre** gazd. felügyelő, **Heringh Sándor** aljegyző.

Az ülés megnyitása után előterjesztették a polgármester havi jelentését, amelyből közöljük a következő adatokat:

A közegészségi állapot március hóban úgy általában, mint a múlt havihoz viszonyítva, kedvező volt. A születések száma 31-el multák felül a halálozások számát. A fertőző betegségek kevesedtek. A járványkórházban ápolatott 63 beteg; a gyermekkórházban ápolatott 90 fekvő beteg és 299 járó beteg.

Született 77 fiu, 87 nő, összesen 158 gyermek. Elhalt 68 fi, 59 nő, összesen 127 egyén.

A közbiztonsági állapot normális volt. Lopás 143, sikkasztás 12, jogtalan elcsúsztatás 7, csalás 15, vagyonrongálás 12, súlyos testi sértés 18, könnyű testi sértés 26, hamispénz kiadás, hatóság elleni erőszak 3, magánlak sértés 3, erőszakos nemi közöszülés 1, kerítés 1, okirat hamisítás 3, uzsoravétség 1, párviadal 1. Letartóztatva volt 31 egyén. Kihágási feljelentés 309 tétellett. — Kiadott 8 külföldi utlevél, kivándorlásra ebből 4. A jelentést tudomásul vették.

A máv. és a város.

A máv. a nagyvárad állomáson raktárt építettett s erre szabályszerűen építkezési engedélyt kért Nagyvárad városától, egyben lefizette a városi pénztárba a 400 korona szemlediját. Később tudta meg, hogy a kereskedelmi miniszter rendelkezése szerint a mávnak a saját területén történő építkezésre nem kell építkezési engedélyt kérni, tehát szemlére sincsen szükség. Ez alapon tehát kérte vissza a várostól a befizetett 400 korona szemlediját.

A tanács az összeg visszafizetését megtagadta, mivel a máv. maga kérte az építkezési engedélyt s ez alapon, a máv. képviselőinek közbejöttével meg is tartották a szemlét.

A tanács határozata ellen a máv. felebbezést adott be a közigazgatási bizottsághoz.

Rimler Károly polgármester a felebbezéssel szemben még azt is vitatta, hogy a miniszter által jóváhagyott szabályrendelet szerint mindenki köteles a város területén építkezési engedélyt kérni, kivételt csak az erődítésekre és a katonai laktanyákra enged meg a szabályrendelet.

Varró Domokos műszaki tanácsos és dr **Thury László** v. főügyész a felebbezés indokait elfogadhatónak tartják.

A közigazgatási bizottság többsége a

polgármester álláspontját fogadta el s ki mondták, hogy a felebbezést elutasítják s a 400 korona szemlediját ne fizesse vissza a város.

Követelés akta nélkül.

Fülöp Katicza volt vendéglősnétől 80 korona rendőrfelügyeleti díjat követel a város. Ennek megfizetése ellen felebbezett az illető, azt állítván, hogy tartozását kifizette s különben már 1905-ben megszűnt vendéglői ipara.

A közigazgatási bizottság előtt felolvasták a városi számvevőség jelentését, a mely szerint aktákban nyoma sincs a követelésnek, hanem a számvevőség **Giraud Árpád** akkori alkapitány egy jegyzéke alapján írta elő azt a számvevőség. A jegyzék iktatva nem lett, el is veszett.

Igy követelni sem lehet a 80 koronát s azt a közigazgatási bizottság törülte.

Elnöklő főispán indítványozta, hogy adják ki az iratokat a polgármesternek, hogy indítson vizsgálatot az iránt, miként kezelik ezeket a dolgokat, mert ilyen kezelés mellett sok kár érheti a várost.

Ilyen értelemben határoztak.

Apróbb ügyek elintézése után az ülés véget ért.

Megölte az urát.

A korcsmázás következménye.

Az **érmihályfalvai** hetivásár közönségét tegnap délután nagy izgalomban tartotta egy véres családi dráma, mely nyílt utcán nagy közönség szeme láttára játszódott le.

Cservid János érmihályfalvai foltozó csizmadia arról volt nevezetes, hogy többet időzött a korezmákban, mint a háromlábú csizmadiaszék mellett. Ilyen életmód mellett a csizma foltozás szerény jövedelmét **Cservid** felesége sohasem látta. Ha a jóléki szomszédok nem könyörültek volna a lump ember feleségén, éhen pusztult volna.

A csizmadiáné minden nap korholta az urát részegsége miatt, de nem használta. A javithatatlan ember minden keresetét ezután is a korezmába hordta. **Cservidné** tegnap a hetivásár alkalmával bevásárlást akart eszközölni a piacon és ezért pénzt kért az urától. **Cservid** azonban pénz helyett össze szidta az asszonyt és ismét bevette magát a korezmába.

Dél felé **Cservidné** utána ment férjének. A korezmából alig tudta kicsalni a pálinkázó-embert. Mikor **Cservid** az utcára ért, rettenetes haragra lobbant és feleségét szidni kezdte, mint a bokrot. A szerencsétlen asszony szégyenletében sirásra fakadt előbb, de később ő is szidta az urát.

Az asszony most már megbánta, hogy a korezmába jött férje után, sietni kezdett hazafele. **Cservid** mikor látta, hogy felesége magára akarja hagyni, dühbe jött és kést rántva felesége után futott. A szerencsétlen asszony egy ideig menekült férje elől. Az ember azonban jobban bírta a futást és a Temető-utcán saját lakásuk közelében utól is érte az asszonyt.

Legszebb és legdivatosabb női kalapokat
a tavaszi idényre olcsón **WEINBERGERNÉ** női kalap dísztermében
lehet beszerezni. **Teleky-u. 5. sz. a Városház mellett.**
Alakítások és javítások elfogadtnak.

Cservidné visitott és segítségért kiabált, de senki sem merte a dühös embert megfékezni. Mikor Cservid közvetlen közelébe ért feleségének és a kést szurásra emelte, az asszony hirtelen megfordult és birokra kelt vele. Az ittas embert az asszony ellentállása csak jobban felbőszítette és szinte állati hangon ordította:

— Megöllek kutya!

Dulakodás közben Cservidnének sikerült férje kezében megfordítani a kést. Hogy mi történt a két házastárs között, ebben a pillanatban nem lehetett tisztán látni. A következő percben Cservid hörögve roskadt össze és melléből hatalmas vérsugár tört elő.

Cservidné a rémes látványra futásnak eredt a temető felé. A véres jelenetről azonnal értesítették a csendőrséget és a rendőrséget, mely a helyszínre sietett. Megállapították, hogy a kés Cservid szívébe furódott és azonnali halált idézett elő.

A gyilkos asszonyt már ekkor sehol sem találták. Mindenki a temető felé látta menekülni, de itt hiába kutatták át a sírdombokat, nem akadtak nyomára sem. Tegnap este még nem sikerült elfogni a gyilkos asszonyt.

Öngyilkos adótárnok.

Élesd közönségének kinos szenzációja van. Az ottani tisztviselői karnak egyik tekintélyes tagja, az adótárnok agyonlőtte magát. Az eset titokzatossága még a hatóság közegeire vár, hogy felderítsék, mi adta a szerencsétlen ember kezébe a fegyvert. A szenzációs öngyilkosságról tudósítónk a következőket jelenti:

Az utolsó pezsgőzés.

Az élesdi tisztviselőknek nagyon feltűnt, hogy Klinger Ferenc adótárnok pár hónap óta a züllés útjára tévedt. Nős ember létére állandóan a koresmában lehetett látni, ahol a kaszírónok udvarolgatott. A kimaradás természetesen cigány mellett, nagy pezsgőzés között telt el, ami sok pénzbe került. Klinger viselkedése annyira elkészerítette feleségét, hogy összepakkolt és elköltözött Kassára. Az adótárnok éjjeli lumpolásai mindenestre kihatással voltak a hivatalos ténykedéseire is. Panaszt azonban nem tettek ellene, mert nem akartak kellemetlenséget okozni neki.

Április elsején, mikor Klinger megkapta a havi fizetését, eltávozott a hivatalból és azóta csak tegnap reggel jelent meg ott. A hivatalban tudták jól, hogy Klinger a vendéglőben tartózkodik és állandóan mulat, de azt hitték, majd csak meggondolja magát és félbehagyja. Ez azonban nem történt meg. A hivatalban égető sürgős volt a dolog. A havi zárlatokat kellett volna elkészíteni, azonban a pénztáros még a napi zárlatot sem csinálta meg.

Csütörtökön este Fekete Gyula ellenőr megúván a sok várakozást, utána küldött Klingernek a vendéglőbe. Klinger azonban tovább mulatott. Erre az ellenőr személyesen ment az adótárnok után, még pedig kétszer. Mikor másodszor volt érte, a következőket mondta Klingernek türelmetlenül:

— Jöjj azonnal, mert nekem szükségem van a rovancsolásra.

Klinger újabb üveg pezsgőt rendelt és tovább maradt. Ismét szólott a zene, a cigánynak repültek a kékhasu bankók, folyt a pezsgő. Ez alatt az adóhivatalban remegtek a pedáns tisztviselők.

Adj egy cigarettát.

Fekete Gyula ellenőr most már saját reputációját féltve, sürgőnyt küldött a nagy-

váradai pénzügyigazgatóságához. Azonnali vizsgálatot kért. Fekete ezzel eltávozott a hivatalból. Tegnap reggel 8 órakor már mindenki tudta Élesden a feljelentést. Az adóhivatal tisztviselői Klinger kivételével 7 órakor mindnyájan a hivatalban voltak és izgatottan tárgyalták az esetet és a következményeket. Nyolc órakor beesett szemekkel, reszkető tagokkal lépett be a hivatalba Klinger Ferenc.

— Szerencsétlen siess, csináljuk meg a rovancsolást azonnal, mert bejelentettem az esetet az igazgatóságnak és minden pillanatban itt lehetnek.

Klinger elsápadt. Arcizmai szinte megmerevültek. Így állott pár pillanatig, aztán idegesen válaszolt:

— Azonnal jövök. Ezzel kirohant a hivatalból. Az adóhivatal szomszédságában van Jakabfi Lipót kereskedése. Ide sietett Klinger és egy 9 milliméteres revolvért vásárolt 6 golyóval. Aztán visszatért a hivatalba.

— Siess, siess, minden pillanatban késő lehet. Szólt Fekete a remegő embernek. És lázasan készült a rovancsoláshoz.

— Rovancsolunk mindjárt. — Mondta szinte gépiesen Klinger és ezzel egyik hivatalnoktársához fordult.

— Adj előbb egy cigarettát.

Idegesen kapta el a cigarettát, gyorsan meggyújtotta s e közben oly borzalmasan mosolygott, hogy szinte megremegtek tőle a hivatalnokok.

Most már tartózkodva viselkedtek vele szemben, ami még sokkal jobban idegesítette Klingert.

Egynegyed 9 órakor kalap nélkül ment ki a hivatalból. Az adóhivatali irnok utána ment, a mit Klinger észreévelt, mire az épület egyik mellékhelyiségébe távozott.

Az öngyilkosság.

Alig zárult be Klinger mögött az ajtó, egyszerre hatalmas dörrenés hallatszott ki. Az udvaron a pénzügyi szemlésez felesége foglalataskodott, a ki a lövés zajára fellármázta a hivatalt.

A tisztviselők feltörték az ajtót. Már késő volt. Klinger ott feküdt a földön. Fejéből ömlött a vér. Egyik kezében egy tükröt, a másikban a revolvért szorongatta. Az esetről azonnal értesítették Bérez Imre főszolgabíró, a járási orvost és a csendőrséget. A járási orvos már csak a beállott halált konstatalhatta.

A vizsgálat elsősorban azt állapította meg, hogy a halált öngyilkosság idézte elő. Az adótárnok tükörben nézte a revolver irányát és úgy sütötte el a fegyvert, mely halántékát lőtte keresztül. A halál azonnal következett.

A vizsgálat.

A Várad felől jövő első személy vonattal érkeztek meg Élesdre Szabó János vámmellenőr és Szabó Akos titkár. Akik azonban már csak a társuk hulláját találták. Amíg a kiküldöttek megérkeztek, addig Bérez Imre főszolgabíró lepecsételtette a pénztárt és az összes értékeket. Klingertől elvettek minden érték tárgyat. Az öngyilkos zsebében 194 korona készpénzt is találtak. A vizsgálat további során megállapították, hogy Klinger rendetlen anyagi viszonyok között élt. Fizetésére 100.000 korona tartozás és 900 korona előleg volt rávezetve. Ily körülmények közt mindenesetre nagyon gyanus volt az adótárnok gavalléros költsége. A pénzügyigazgatósági kiküldöttek azonnal hozzá fogták a rovanco-

lášhoz. Hogy azonban mit fognak felfedezni még nem lehet tudni, mert ez a hivatalos eljárás több napig is eltarthat. Klinger ugyanis nagyon rendetlenül végezte feladatát. Így míg minden dolgot meg nem vizsgálnak, nem lehet azt sem mondani, hogy lesz-e és mily nagy hiány vagy mindent rendben találnak. Ebben ugyan egyáltalán nem biznak.

KINCSEK, amelyekhez gazdát keresnek.

*

Érdekes megkeresés érkezett a nagyváradai rendőrséghez. Nagy vagyont érő ékszerekről nem tudják, hogy ki a tulajdonosa a most a budapesti államrendőrség országszerte keresi a drága kincsek gazdáját.

Igy aztán Nagyvárad is belekerült abba a szerencsés lisztába, amelyre azok a városok kerültek rá, ahol Szabó István, a notórius betörő megfordult.

Mert úgy áll a dolog, hogy Szabó István, aki immár 13 éve kizárólag ékszereket lop és rabol, Budapesten elfogták.

Elképzelhető, hogy aki 13 éve dézsmálja az ország különböző városait, az nehezen tud visszaemlékezni arra, hogy ezt vagy azt a gyűrűt hol, kitől és mikor szerezte.

És valószínű, hogy 13 év alatt nem százakat, de tizezreket lopkodott össze.

Szabó István legutóbbi ténykedése Makón játszódott le. Több ezer korona ékszert lopott egy ékszerésztől és ez az eset nyakát törte. Ugyanis Pesten elárulta a szeretője, aki most már szintén ül.

Elfogatása után előállott és azt mondta:

— Vallani akarok. Beismerek, elmondok mindent, amire emlékszem. Amire nem emlékszem, azt derítse ki a rendőrség.

A vallomás alapján megállapították, hogy 80.000 korona értékű ékszert lopott össze 13 évi szorgalmas működése alatt. Ebből az összegből azonban csak 23.000 korona értékű ékszernek tudta megmondani az eredetét.

— A többire nem emlékszem. Nyomozzák ki, mert nekem úgy sem kell.

Hát ezt nem is igen kérdezték tőle. És mert itt két ízben is járt (1902. novemberében és 1913. januárjában) ennél fogva valószínű, hogy innen is vitt magával egypár ragyogó emléket.

Tegnap leutazott Budapestről két detektív és egy napi nyomozásuk eredménye igen szegényes volt. Mindössze a Bihar-megyei Takarékpénztár zálogházában találtak meg egy 165 koronás ékszert és a Lezámitoló zálogintézetében 120 korona értékűt.

Még azonban 57000 korona gazdátlanul van. Azért aki bizonyítani tudja, hogy 1902-től 1913-ig ékszere elveszett, s hogy milyen volt, az jelentkezzen.

Valódi Amerikai és Chas-sale cipők, legjobb Bor-alino és Pichler kalapok

REICHARD áruháza

cégnél szerezhetők be.

FIREK

Tájékoztató.

Aprilis 6. d. e. 11 órakor. A Szigligeti-Társaság felolvasó ülése a városháza dísztermében.

Aprilis 6. d. u. 5 órakor. A Katholikus Népszövetség ünnepélye a főgimnázium dísztermében.

A kiadóhivatal — a közönséghez.

Nagyvárad keresztény közönsége az elmúlt hónapok alatt példát adott az egész katolikus sajtóakció elé. Megmutatta, hogyan kell megoldani a circulus vitiosus, melyben az egész magyar katolikus sajtóakció megreked: jobb lap legyen-e előbb, vagy több előfizető? Nagyváradon bebizonyosodott, hogy ha jobb a katolikus újság, akkor lesz annak több előfizetője is.

Örömmel konstatálja a kiadóhivatal, hogy mióta a Tiszántúl nagyobb terjedelemben, élénkebb és változatosabb tartalommal jelenik meg, azóta az előfizetők száma rohamosan felszökött. Két ízben kellett folyton újabb és újabb lapkihordókat felfogadni, hogy a felszaporodott előfizetői létszámot ki lehessen idején szolgálni s mindez elégtelennek bizonyult.

A kiadóhivatal tehát áldozatoktól vissza nem riadva, immár harmadszor, több új lapkihordót szerződtetett, ezek részére a várost újonnan beosztotta s április 1-től kezdődőleg már az új beosztás szerint történik a lap kézbesítése.

Mint hogy az újonnan szegődött kihordók még most tanulnak bele a mesterségükbe, megtörténhetik, hogy egyik-másik helyen a lap kézbesítése körül kezdetben némi zavar lesz. Aki tehát valamelyik számot meg nem kapná, vagy akinek a kézbesítés ellen bármilyen kifogása lenne, sziveskedjék akár telefonon, akár egy levelezőlapon közvetlenül a kiadóhivatalhoz fordulni, mely minden panaszt azonnal elintézi.

Egyben kérjük olvasóinkat, ajánlják, terjesszék lapunkat tovább is ismerőseik körében; a katolikus sajtó terjesztése leghatásosabb elősegítése a keresztény Magyarország visszaállításának.

Célunk nemesen fenntartani a Tiszántúl mostani színvonalát, hanem a lapot még tovább is fejleszteni, erősíteni. Ehhez a folyton fokozódó, folyton erősödő akcióhoz kérjük a közönség fokozott támogatását.

Honvéd-zenekar.

Ez az hát, amelyet Székesfehérvár megsíratott. Tegnap déli egy órakor végigzenéltek Nagyváradot a honvédség élén.

Egy kicsit megható volt. Nem azért, mert talán szépen játszottak, hanem mert nagyon vártuk őket. Nagyvárad szerelmes a honvédszenekarra. Mint valami elrablott drága és illatos nő: úgy néztek tegnap a tavaszi melegben masírozó kékmellű zenekart.

Pedig csak a fuvósok voltak. Lágy vonású, szőkehajú cseh gyerekek fújják a klarinétokat. Háttul nehézkes morvák camognak, nyakuk körül bőmbőlő rézkürtökkel.

S amint végigharsogott először a Rákóczi-uti palota sorai között a Rákóczi induló: az emberek boldogan fölnevettek, vi-

háncolva futkároztak a meleg járdán. A kereskedők otthagyták a vevőket a pult mellett és kifutottak az utcára. Habos kezű borbélylegények nyargalásztak az üzletek előtt, a Széchenyiből szalvétával a nyakukban, kössel, villával a kezükben ugrottak ki az abonens vendégek, a villamos kalauzok könybe lábbadt szemmel élvezték a nagyszerű indulót, diákok, cselédek és boyok szájátva bámulták a diadalmas hódítást, amit ezek a cseh gyerekek vittek véghez a „honvédszenekar” glóriás neve alatt.

Istenem, milyen kicsinyes is ez a sovizmus. Megelégszik a kék attilákkal és piros zsinórokkal. Megdobogtatta a sziveket az az édes és forró gondolat, hogy ez itten honvédszenekar!...

Pedig ez igazán nem fontos. A sárga rigók is éppen úgy eljátszák a Rákóczi indulót, mint a piros honvédek. Minden hatás attól függ, hogy milyen technikával játszik el. Mert az ő kék dalmányuk alatt éppen az a szelid szláv szív dobog, mint a sárga parolis muzsikások szürke zubbonya alatt.

Csak épp a minap történt:

Egyik helybeli hivatalba beállít az egyik citromszőke honvédszenész.

A hivatalban meleg érdeklődéssel várták, hogy a legzamatosabb magyar nyelven fog beszélni.

... S egyszerre — oh, jaj! megszólalt a vitéz, de csak ropogtatta a szép német nyelv kemény mássalhangzóit.

— Nem tudom magyar, — mondotta szeliden és bánatosan.

Ez jutott eszembe tegnap, amikor halottam, hogy a hátam mögött egy lángpiros arcú törvénytörő jegyző így kiáltott fel:

— Ah, micsoda lelkesedéssel játszanak...

*** Esperesi gyűlés.** A nagyvárad esperesi kerület papsága tegnap délelőtt tartotta tavaszi gyűlését a várad-velencei plebánián. A gyűlésen részt vettek Grócz Béla főesperes, prépost-kanonok, dr. Vucskics Gyula esperes, Imrik Zoltán, Halász Gyula, Hamernyik Sándor, Bogdánffy Géza és Hazay Gyula plebánosok, Serly Viktor, Szabó Ferenc, Peszeki Ferenc, dr. Lestyán Endre, P. Hencz Aurél, Lipcsey Gyula, Gálly Sándor, P. Krasznayánszky Vítusz hitoktatók Papp Béla, Bakator József, Tóth Kálmán, Baumgartner András és Draveczy Zsigmond káplánok. A gyűlés örömmel vette tudomásul, hogy gróf Széchenyi Miklós püspök rendezte a hitoktatók díjazását és beosztását. Örömmel üdvözölték a káptalan bőkezűségéből alapított ujirázi plebánia első plebánosát körükben. A folyó egyházi és iskolai ügyek letárgyalása után Lipcsey Gyula előadást tartott a gyermekek eucharisztikus neveléséről.

*** A jogügyi bizottság ülése.** Nagyvárad város jogügyi szakbizottsága folyó évi április hó 5. napján, délután 4 órakor, a városháza I. emelet 35. sz. termében bizottsági ülést tart. A tárgysorozat a következő: 1. A gazdasági eszéldlakásokról. 2. Az egyfogatu fuvarosokról. 3. A városi becsübbizonyítványokról szóló szabályrendeletek.

*** Választók összeírása.** Az orsz. képviselőválasztók Nagyvárad-Ujvárosi kerületi 1914. évre érvényes névjegyzékének kiigazítását az összeíró küldöttség 1913. évi április hó 4-én kezdi meg a városi adóhiva-

tal-helyiségében, ahol az érdekelt felek megjelenhetnek. Dr. Mihely Lajos küldöttségi elnök.

*** A mentők és tűzoltók számára** március hónapban is kijutott a munkából. Kimutatásuk szerint a mentőosztály 11 bal esetben, 43 rosszulletben, 8 öngyilkosságban, 68 betegszállításban nyújtott segélyt. Összesen 130 esetben vették igénybe a mentőket. — A tűzoltók derék munkájából megemléjük, hogy 6 kéménytűz, 2 szobátűz, 1 boltitűz és 1 mennyezettűz alkalmával igyekeztek munkálkodni a köz javára.

*** A Katholikus Népszövetség ünnepélye.** Vasárnap, e hó 6-án nagyszabású ünnepélyt rendez a Katholikus Népszövetség nagyvárad szervezete. Az ünnepi beszédet Szalánczy Andor, a Népszövetség egyik legkitünőbb szónoka mondja, Katona Imre pedig, a népszövetségi biztosító osztály vezértitkára a biztosítási ügyről tart beszédet. Az ünnepélyt a prem. rendű főgimnázium dísztermében d. u. 5 órakor tartják meg a következő műsorral:

1. Magyar egyveleg, éneklie a *Katholikus Legényegylet* dalárdája.

2. A szeretet. Irta: Szekrényi Lajos. Szavalja: Erdőháti Béla.

3. A népszövetség és a biztosítás, előadja Katona Imre.

4. A szőkevény. Irta: Tömérdek. Szavalja: Kosztolányi Krisztina.

5. Eladó-e a magyar becsület? Ünnepi beszéd, tartja Szalánczy Andor.

Belépti díj nincs, de szives adományokat a Népszövetség céljaira köszönettel fogadjunk.

Belépéskor a tagsági igazolvány vagy a meghívó felmutatandó.

A meghívók szétküldése folyamatban van. Aki meghívóját tévedésből meg nem kapta, forduljon csoportvezetőjéhez, vagy a Népszövetség jegyzőjéhez, Székely Lajoshoz (Körözs-utca 6. sz.) Az ünnepély után a Rimánóczy-szálloda külön termében társas vacsora lesz.

*** Vaszary Kolos Balatonfüreden.** Balatonfüredről jelentik: Vaszary Kolos, a nyugalomba vonult hercegprimás szerdán este hét órakor érkezett meg Balatonfüredre. A pályaudvaron fogadtatására megjelentek Langer István főszolgabíró, a papság és az egyesületek vezetőségei. A főpapot Langer főszolgabíró üdvözölte. Vaszary Kolos ezután kíséretével balatonfüredi kastélyba hajtatott. Az egyházfejedelem rendes programjához képest késő őszig Balatonfüreden marad.

*** Adományok a Mensának.** Dr. Károly Irén, dr. Horváth Jenő jogakadémiai ny. r. tanárok; dr. Némethy Gyula, dr. Popovits Miklós, dr. Verzár István, dr. Kenéz Kálmán, Vitán Árpád jogakadémiai előadó tanárok 20—20 koronát adományoztak a „Mensa Academica” javára. A kegyes adományokért ez uton is hálás köszönetet mond a dékáni hivatal.

*** Egy apáca táborki temetést kap.** Cziganecz Mária Adél tizenöt éves korában vettette föl magát az irgalmas nővérekhez és tizenhét éven keresztül élt nemes hivatásának, legutóbb Budapesten a tizenhatos helyőrségi kórházban, a fertőzőbetegek osztályán végezte az ápolási teendőket. A hősléltű apáca tegnap megkapta egyik ápoljától a ragályos betegséget s még az éjszaka meghalt. A katonai hatóság díszes ravatalt készítettett Hodina István temetési vállalkozóval, a ravatalt a helyőrségi

kórházban állítják fel. A gyászszertartás szombaton délután két órakor fog megtörténni a legdiszesebb katonai pompával. Az elhunyt apáca ugynevezett *tábornoki temetést* kap. Tábornokot megillető csapatok lesznek kivezényelve s egy teljes katonai zenekar fog gyászdalokat játszani. Mint egy hős katonát, úgy kísérik el útjára a nemeslelkű apácát, aki nemes, de veszedelmes hivatásának esett áldozatául.

*** Érdeklődés az Ardos-féle munkaiskola iránt.** Nem régiben hirt adtunk, hogy az újvárosi polgári leányiskola lelkes igazgatója, *Beleznay Antalné* és tanártestülete a női kézimunka és rajztanítással kapcsolatosan a kézügyesítő divatos munkálatok tanítását is bevezetni óhajtják intézetükbe. Az első lépés az intézet buzgó igazgatója és tanárnői részéről már meg is történt. A modern kézügyesítőmunkák iránt való érdeklődés felkeltésére csütörtök délelőtt az intézet növendékeit osztályonként bevezették az Ardos-féle munkaiskolába, ahol megsejmeltek a munkálatok irányát jelző különböző kész és készülő kézügyességi tárgyakat. Az egyes munkanemekről, ezek könnyű kiviteléről a vezető tanár rövid ismertetést nyújtott a növendékeknek, akik nem győzték ismételtelen meg-meg bámulni a nyitott üvegszekrényekben álló, a falakon lógó s az asztalokra helyezett szebbnél-szebb tárgyakat. Ugy vagyunk informálva, hogy — tekintettel a tanév rövid hátralevő részére — egyelőre két hónapos tanfolyamra járnának el az önként jelentkező növendékek az intézet tanárnőinek személyes felügyelete mellett a hét egy esetleg két délutánján. A jövő tanévben pedig — amennyiben a körülmények engedni fogják — rendszeresítenek a kézügyességi munkálatok.

*** A katonai parancsnokságok elhelyezése.** Pável-utca megnyitását Vitéz-utcaig elhatározta Nagyvárad városa. Erre az első lépés az, hogy a jelenlegi altábornagyi lakás helyett új épületet emeltesse a város. Tervbe van véve, hogy az összes katonai parancsnokságok részére a Diana helyén nagyszabású épületet emeltesse a város. E tárgyban ma, pénteken délelőtt vegyes bizottság tart ülést a városházán.

*** A honvédezenekar hangversenye.** A biharmegyei és nagyváradai nőegylet a f. hó 3-án tartott választmányi ülésében elhatározta, hogy a Lujza-Otthon javára f. hó 12-én d. u. 5 órakor a Vigadó nagytermében a nagyváradai m. kir. honvéd zenekar közreműködésével sétahangversenyt rendez. Helyárak: Páholy 8 korona, első sor páholyülés 2 kor., ülőhely 1 kor., állóhely és erkély 60 fill. A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri és felülfizetéseket köszönettel fogad az *Elnökség*. Jegyek folyó hó 7-től válthatók Vidor Manó könyvkereskedésében.

*** Adomány az Oltáregyesületnek.** *Winkler Jozefa* az Oltáregyesületnek munkamegváltás címén 40 koronát adományozott. Az adományért hálás köszönetet mond az egyesület elnöksége.

*** Érdekes apróhirdetés.** Digtalanul közöljük az alábbi apróhirdetést, melyet a Budapesti Hírlap szerdai (78.) számából vágunk ki:

FEMINISTA,

katonaviselt, egészséges, magyar református férfi, ki kereskedéséből lett előbb bankhivatalnokká, majd ügyvéddé, 36 (harminchat) éves, 27.000 (Huszonhetezer) korona adóssága van, nem kártyázik, jelenleg nagy részvénytársaság 2400 (Kettőezernegyszáz) korona évi fizetésű tisztviselője, keresésként és vallásra tekintet nélkül, értelmes, kedves, egészséges nőleltársat. Külm: Dr Endrei Kálmán, Nagyvárad, Sz. Cinos-u 13.

*** Gyujtogatás Érmihályfalván.** Érmihályfalván a folyó április hóban minden nap két-három tüzeset fordul elő. Elsején *Nagydobos Imre* kertjében 1 órakor, *Mezei János* udvarán 3 órakor, *Nagy Imréné* udvarán 4 órakor ütötte fel fejét a vörös kakas. Másodikán este 10 órakor *Szilágyi Sándor* gazda szérűjén és tegnap délután 3 órakor *Bihari József* kertjében volt tűz. A tűz nagymennyiségű takarmányt pusztított el. Minden valószínűség szerint gyujtogatásról van szó. A csendőrség nagy ambícióval nyomoz a gyujtogató kézrekerítésére iránt.

*** Városunkban egy mindenek által óhajtott, egy fölötté fontos közérdekű intézmény, a lakáskiadó vállalat máig is hiányzik.** Ezen intézmény — mely hivatva lesz úgy a háztulajdonos, mint a bérlő urak, tehát a város minden lakosának szolgálatot tenni és így az joggal fölötté szükséges, közérdeket szolgáló intézménynek nevezhető, — még e hó folyamán megkezdte működését. *Szacsavay-u. 12. sz. a.* A vállalat, a mely a T. Háztulajdonos urak támogatásával indul, első sorban is azok mindennemű érdekeit szolgálja, felvilágosításokat ad, okmányokat beszerz, közigazgatási ügyekben mindenhol eljár stb. külön díjazás nélkül. — A vállalat az öt pártoló t. háztulajdonos és bérlő urak házaiban levő kiadó lakásokat pontosan nyilvántartja, azok bérbeadását *személyes közreműködése által* is előmozdítja, azokról mindenkinek pontos felvilágosítást ad, a szükséges képet azonban hetenként legalább egyszer *egy kizárólag kiadó lakásokról szerkesztett lapot, utmutatót ad ki, amely minden újságárusnál kapható lesz. Nem szándékunk esetelni az előnyöket, melyeket e vállalat a város lakosságának biztosít; azt mindenki első pillanatban is átláthatja. A vállalat pártolói a kiadó lakásokhoz mérten évi díjat fizetnek, a mely 2 koronánál kevesebb és 20 koronánál több nem lehet.*

*** A kocsitartó közönség szíves figyelmét felhívjuk ÜVEGES JÁNOS** kerékyártó munkáira *Báthory-u. 9. sz. Jutányos árak.* Meghívásra azonnal megjelennek.

x Az „Erdélyi Kereskedelmi és Automobilforgalmi r.-t.” Szilágyi Dezső-u. 6. sz. a. üzletében a most érkezett 20 l. e. nyitott *Benz* automobil megtekinthető. — A kocsit rendkívül izléses és elegáns kivitele méltán feltűnésre tarthat számot. — A cégnek a napokban jelent meg birtalmu árjegyzéke automobil-felszerelési-cikkekről, mely érdeklődőknek rendelkezésére áll.

x Női finom párti fél cipők 4 koronától kezdve, női chewrau, vagy bokszt félcipő 6 korona, férfi chewrau, vagy bokszt cipő 8 korona. Kalapok, sapkák, fehérneműek, uri divatcikkék legolcsóbb bevásárlási forrása *Feketénél, Bémer-téren.* Üzletemet május 1-én Szent János-utca 3. szám alá helyezem át.

*** Szimfonikus női zenekar** szerezték meg a kellemeles szórakozást annak a nagy számú publikumnak, amely esténként a *Korona-kávéházat* keresi fel. A zenekar kitűnő erői: *Császari Paula* hegedű- és *Szegedi Mariska* zongoraművésznők. Műsoruk elsőrangú számokból áll, naponta változik s mindig családias, szolid és gazdag. — A közönség tüntető szeretettel és nagy örömmel siet a *Korona-kávéházba*, ahol elsőrendű kiszolgálás mellett még ilyen kellemeles, olcsó és Nagy-Váradon máshol fel nem található szórakozás vár rá. A kávéház jó hírneve, a figyelmes kiszolgálás s a jelenlegi kintinően szervezett női zenekar egyaránt biztosítják a *Korona-kávéház* számára azt a nagy népszerűséget, amellyel most bír. A zenekar meglepő precizitással adja elő a legújabb operettek népszerű számait, pompás kuplékat és a legszebb népdalokat.

x Kossuth-utca 2. sz. házban egy emeleti kétszobás lakás mellékkeliségekkel f. évi május 1-re kiadó. Ertekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

x Felhívjuk a t. Hölgyközönséget Hevesi Párisi divatruházának (Zöldfa-utca) újdonságainak megtekintésére.

*** Csodaszép csemegezőllő!** Legnemesebb hazai és tiroli fajalmák! — Naponta friss *Carfiol*. Idei máltai burgonya. *Fajnarancsok!* Kitűnő fehér és piros hegyiborok, a legolcsóbb árban. **MERTZ NANNOR** csemegeüzletében, Körös-utca. Telefon 448 sz.

x Csataldzsánál a bolgárok és törökök harcolnak egymással, Váradon pedig a hölgyek kelnek harcra a nélkülözhetetlen *Mlle Juliette-féle* angol-, francia- és hallcsont nélküli fűzőkért, a melyet jutányos árban készít a Színház-u. 4. sz. alatti fűzőterem. Allandó nagy raktár fűzővédőkben.

x Hipp, Hopp, Hurrá, megvertem *Palikát*, mert elfelejtette, hogy a **P. RIZSI BAZÁR** a Sas alatt van, a Csapke áruház mellett.

x Felhívom a nagyérdemű hölgyközönség b. figyelmét az újonnan érkezett tavaszi divatfrizúrákhoz szükséges hajpótlékokra. Végzek alkalmi fésülést, ondulatiót, hajmosást, lemoshatatlan hajfestést stb. Készíték mindennemű hajmunkát, transzformációt, illetve parókát is — természetű művészies kivitelben — polgári árak mellett. Kiváló tisztelettel *Schmidt* hölgyfodrász. Telefon 11—98. Rákóczi-ut 5. szám.

x A városban számtalan esetben lehet csoportosulásokat látni, amint a hölgyek tanácskoznak egymás között azon a hallatlan olcsó árban forgalomba hozott **harisnya és keztyű cikkeken**, amit **Ungerleider Salamon** harisnya és keztyű áruháza árusít Nagy-Váradon, Szent János-utca 4. sz. alatt.

*** Hölgyek** szíves figyelmébe ajánlom női-kalap különlegességi üzletemet. Bécsben és Budapesten a legelső szalonokban működtem. Mély tisztelettel *Braun Margit* Rimanóczy-u. 1.

x Két jogász sétál a városban, szemben találják magokat egy régi ismerősükkel *Pista* barátjukkal, a mint ráneznék feltűnik előttük, a barátjuknak elegáns felöltője van, a melyet hallatlan olcsó árban szerezhet be mindenki *Nagy Sándor* férfi divatruha kereskedésében a *Zöldfa-utcán*, passagé-kapu mellett

x BENEDEK SZAPPAN óriási darab mosás jó száraz mosó szappan darabja 30 fillér, **BENEDEK TESTVÉREK** fűszer- és csemege nagyáruházában Zöldfa-u. Telefon 901.

x Csódtömeg eladás. **KLEIN SÁNDOR** és **VILMOS** csódtömegéhez tartozó fiók-üzletekből az árak u. m.: harisnyák, zsebkendők, parfümök, ernyők és fésű árak stb. el lettek szállítva s azok rövid ideig Rákóczi-ut 18. alatt lesznek kiárusítva.

x Még is mozog a föld! Mert minden nap érkezik női kalap divatújdonság *Kohn Eszter* utóda *Helén* női kalap divatterme, párisi és bécsi modellekkel gazdagított üzletébe. Átalakítások jutányos árban. Gyász kalapok állandóan raktáron. A *Szigligeti-színház* szállítója. Nagyvárad, Nagy Sándor-utca 1. sz.

x Párisi újdonságok érkeznek minden nap *Ujhelyi Róza* női kalap üzletébe Rákóczi-ut 2. Városi bazár.

x FELHÍVJUK a nagyérdemű hölgyközönség szíves figyelmét a most megnyitott **RÁCZ** és **VASS** női divatszalonban készülő eredeti angol kosztüm és felöltőkre. Mérsékelt árak. *Nagy Sándor-u. 17.*

Szöllőgazdasági cikkek:

kékkő, raffia, kénmáj, fonal, ojtó-viasz és pamut, rézkénpor, bordói por legjutányosabban a

WURST JÓZSEF

cégnél szerezhetők be.

Elsőrendű uri-, női- és papi szabóság a Rákóczi-uton, bel- és külföldi szövetkülönlegességek, a melyekből rendkívül kedvezményes árban készítünk bármilyen ruhadarabokat mindég a legutolsó divat szerint. Elvállalunk costümök készítését már harminc koronától kezdve. Szíves megkereséseket kérnek Biró László és Társa uri-, női- és papi-szabók Rákóczi-ut 22. Telefon 832.

Ridzyk József épület- és műlakatos Nagy-Várad Rákóczi-ut 20. (Lévai M.-féle házban.) Javítások gyorsan és pontosan készülnek. Elvállal minden e szakmába vágó épületmunkát a legegyszerűbből a leediszesebb kivitelig, terv és rajz szerint. Szegeselt vasoszlopok, üvegházak, vastetők, vasablakok, támentes vasajtók, sirkerítések, üzleti vasredőnyök, ablakredőnyök, cégtáblák, takaréktűzhelyek. Lev.-lap hívásra azonnal megjelenek.

"PATHÉ" gramofonok

(tücskerítés nélkül) és legújabb

"PATHÉ" LEMEZEK

egyedüli raktára

Kalenda János

cégnél, Nagyváradon. Telefon 245.

A „Pathé” beszélőgépekre felhívjuk a t. közönség figyelmét, melyeknél a folytonos és kellemetlen tücskerítés mellőzve van, amennyiben egy állandó zafir kövel játszanak; a hang visszaadás természetes, a felvételek művésziek és így felülmulnak minden oly beszélőgépet, a melyek csak tücskerítéssel használhatók. A leghíresebb művészek által énekelt felvételek kaphatók PATHÉ lemezekben áremelés nélkül, u. m. Caruso, Alberti Werner, Slezák, Vogelstrom, továbbá Blaha Lujza és Király Ernőtől, stb. Egyedüli raktár és óriási választék KALENDA JÁNOSNÁL Nagyváradon, a Szt. László-téren.

MULATSÁG

Háziestély a Kath. Legényegyletben. Április 6-án vasárnap este 8 órakor háziestélyt rendez saját helyiségében a Kath. Legényegylet ifjusága. Ezen estélyre tisztelettel meghívja az egylet pártoló vendégeit.

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Péntek: Elnökné.

Szombat: Elnökné.

Vasárnap d. u.: Kisszőkevény.

este: Cigányprimás.

Az elnökné.

Az idei évad a trágárságok számára van lefoglalva. Nem volt elég intelem a színház részére a színügyi bizottság egyik előkelő tagjának multkori komoly figyelmeztetése, mintha csak azt akarná megmutatni a színház vezetősége, mennyire fűtyöl a közönség izléses részének ítéletére, nyomban utána esattanós válasz gyanánt előadhatja az Elnökné. Ha nem tetszik valakinek a piros színű darabok tultengése, forduljon a söhívatalhoz panasszal, de ne a színigazgatóhoz. A színigazgató urnak az a fő, hogy meggyerje a közönség ama részének kegyeit,

mely a színházat az orfeum éjféltutáni színvonalára alá akarja süllyeszteni.

Igy került színre az Elnökné, a színpadra vitt disznóságok eddigi világ rekordjával. Gondoljuk, ezek után nem igen lesz kedve még valakinek a színügyi bizottságban a jó izlés nevében intő szövegeket hallatni. Az Elnökné címszerepében olyan hősnő vonul be a színpadra — no persze, megint színész-nőszerepben — akire a kokott elnevezés is tulságosan magas. A mi pedig az első és második felvonásban történik, hát arra a nép egyszerű nyelvében kell két találó szót keresni: gyalázatos disznóság.

Egyet azonban el kell ismerni: a darabban sok ötletes helyzetkomikum van. Franciaok irták, Veber és Hennequin, a színpadi technika mesterei. Ha az ember a Róza névvel és társaival összehasonlítja az Elnöknét, akkor látja, hol vannak a mi, szintén malacságokkal próbálkozó lipótvárosi írónk a franciáktól irásművészet dolgában. Ha a két francia szerző ezt a komikus érzéket és tehetséget tisztességes írói mű alkotására használja fel, igazi jóízű bohózatot írhattak volna. Néha az ember igazán megsajnálja, hogy annyi színpadismerettel csak egy ocsmányságot tudtak három felvonásra beosztva színre vinni. Ügyesen dolgoznak, ötletesen bonyolítanak, szóval mesterien építenek, — de trágýából építenek. Akárhányszor elijesztő, micsoda rondaságokat lehet már színpadra vinni egy állítólag előkelő izlésű közönség számára.

Előkelő izlés? Arról pedig szó ne essék. Tisztelem én azt az izlést, mely akkor is teli szájjal kacag, mikor a fordító a réztárgyakkal kapcsolatban egy, a franciában ismeretlen ostoba és izléstelen magyar szójátkot told bele a szövegbe.

Erre már csak egy szó a kritika: pfuj. Az előadás jobb darabhoz méltó igyekezetről tanuskodott. Szentgyörgyi Márta a címszerepben olyan alakítást adott, hogy a legmerészebb orfeum közönségét is kielégítette volna. Tehetségének bizonyossága, hogy tisztességes szerepeket éppen ilyen rutinnal tud megjátszani. A többi, Hunyady, Sik, Pogány Janka, Tompa, Nádas, szintén sok derűtséget keltettek. De ha Erdélyi Miklósnak ilyen pompás vigjátékgárdája van, miért kell azokkal a párisi legaljasabb mulatóhelyek műsordarabjait lejátszani és művészekkel tisztességtelen konkurenciát csinálni a vetkőzésekkel hatni igyekvő kültekli orfeumoknak? — Ehhez nem kell előkelő színpad és a „művészek” firmája. Adjuk át a Szigligeti-színházat a Bonbonniére igazgatójának — ennél különb trágárságot ő sem tud találni. Nemrég a Bonbonniére esődbe került; talán a Szigligeti-színház versenye folytán? Lehet. De itt az elégtétel: a színházban is esőd felé rohan a művészet és a jó izlés.

—r.

A Kis szőkevény. A közelmúltban elevenítették fel a színháznál az előző idények egyik nagyszerű operettjét a Kis szőkevényt, amely mint repriz sem tévesztett hatást és bizonyára élénk érdeklődést fog kelteni vasárnap délután is, amikor Slippert nagyszabású komikus szerepét Kabos Gyula játssza, akit már régebben volt alkalma a közönségnek a színpadon láthatni.

A Cigányprimás. A nálunk oly hamar népszerűvé lett Cigányprimás, amelynek kedves dallamai szinte egy csapásra hódították meg a közönséget, legközelebb vasárnap este kerül színre: a két főszerepben Horváth Micivel és Görög Olgával. A címszerepet Leövey játssza.

SPORT

A tennispályák bérelete.

A Sport-téri intéző-bizottság tegnap tartotta az évi alakuló gyűlését. Elnök lett Kálmán Sándor, jegyző Marton János, igazgató Kürschner Dóri, pénztárnok Breider Lajos. A bizottság a többek között részletesen foglalkozott a tennispályák ügyével. A pályák megfelelően rendbehozva április hó 15-re rendelkezésre állanak s a bérlet iránt Kálmán Sándor ékszerész üzletében vagy Kürschner Dörinál (Salon kávéház) már is lehet intézkedni.

Egy pálya évi bérelete 250 korona, mely összeg a kibérlés alkalmával előre lefizetendő. A tavalyi bérlők jogai április hó 10-ig épségben maradnak. A bizottság örömmel vette tudomásul, hogy dr. Fekete Ferenc ügyvéd, az ismert kiváló tenniszjátékos vállalkozott arra, hogy a pályák jókarban tartása fölött felügyelni fog. A bizottság egyébként is intézkedett, hogy a pályabérlő tenniszszekényelme minden irányban a legjobban biztosítottassék.

TÁVIRÁTOK

A tintatartó ügy.

Budapest, április 3.

(Saját tud.) Délután folytatták a tárgyalást. Eber Antal országgyűlési képviselő látta, hogy Zachariás János Serényi minisztert megdobta. És azt is látta, hogy Mérey Lajos valami tárgyat dobott feléje. Visontai Soma panasolja, hogy az ő kabátja is tintás lett. Gál Sándor jelentéktelen vallomást tett. Abrahám Dezső Becket látta nyugtalankodni. Majd Füzeséri hirlapíró hallgatják ki. Szentiványi Zoltán, Vlád, Lázár és Beck Lajos vallják, hogy valaki arcul dobta őket. Lajos Dénes hirlapíró, Matzky Emil képviselő és Gáspár Antal karrikatura rajzoló kihallgatása után a tárgyalást holnap délelőtt 10 órára halasztották.

A monarchia

kényszereszközkhöz nyul.

Bécs, április 3.

Mérvadó diplomáciai körökből nyert értesülés szerint Orosz- és Franciaország csatlódni fog abban, ha azt hiszi, hogy a flottademonstrációból való távolmaradásuk által elsekélyesítik a demonstráció jellegét. A monarchia ugyanis a flotta-demonstráció sikertelensége esetén más kényszerítő eszközkhöz fog

nyulni. Elsősorban a montenegrói és szerb kikötőket ostromzár alá fogja venni és egyidejűleg csapatokat is fog partra szállítani.

Lemondanak Skutariról.

Páris, április 3.

Montenegró bejelentette, hogy lemond Skutariról, ha megkapja Meduát. Ez irányban tárgyalnak most a diplomáciai ügyvivők.

Antivári és Medua.

Cattaró, ápril 3.

Az osztrák-magyar hajók Antivári és Medua között cirkálnak. A montenegróiak temetéseket rendeznek a parti hegyek tetején.

Bevonulás Drinápolyban.

Szófia, április 3.

A miniszterek elutaztak, hogy holnap a király kíséretében résztvegyenek a Drinápolyba való ünnepélyes bevonuláson.

Szaloniki a görögöké.

Szófia, ápril 3.

A bolgár kormány elhatározta, hogy Szalonikit átengedi Görögországnak.

Elkobzott német léghajó.

Páris, április 3.

A Z. IV. Fischamendből Badenbadenbe akart szállni és közben kénytelen volt leereszkedni. A németek azt hitték, hogy német területen vannak még. De megjelentek a francia hatóságok emberei és elkobozták a léghajót, az utasokat pedig kihallgatták.

Katasztrófa egy hadihajón.

Páris, ápr. 3.

Az Admirál Courbet páncélos eirkálón, amely csak néhány hónap előtt siklott vízre s most szerelik fel, szerencsétlenség történt. A páncéltorony ledőlt, mikor esavarokkal a fedélzethez akarták erősíteni s a hatalmas vasalkotmányok a hajót építő munkások közzé zuhantak. Két munkás szörnyethalt, igen sok a sebesült.

KÖZGAZDASÁG

Gabona üzlet.

Áprilisi buza (1913.)	— —	10.83
Októberi buza	— —	11.63
Áprilisi rozs (1913)	— —	9.32
Októberi rozs	— —	9.38
Májusi tengeri (1913)	— —	7.54
Juliusi tengeri	— —	7.78
Áprilisi zab (1913)	— —	9.28
Októberi zab	— —	8.42

Budapesti értéktözsde.

Magyar hitelrészvény	—	811.—
Osztrák hitelrészvény	—	637.50
4%-os koronajáradék	—	82.20
Osztr. magy. államv.	—	708.—
Jelzálogbank	—	427.—
Leszámitoló és pénzváltó	—	511.—
Hazai bank	—	282.—
Magyar bank	—	554.50
Keresk. bank	—	3600.—
Rimamurányi	—	719.—
Salgótarjáni közszén	—	748.—

A Biharmegyei Gazdák Áru- és Hitelintézete felszámol.

A Biharmegyei Gazdák Áru- és Hitelintézete ki-mondta a felszámolást. A februári közgyűlésen négyszázezer koronára leszállították az alaptőkét. A részvényeket ötszáz koronáról kétszáz koronára bélyegezték le. Az összes veszteség körülbelül kétszázötvenezer korona. Értékpapiroknál vesztek különösen sokat, így hatvanhét biharmegyei takarékpénztári részvény tizenkétezer koronával ér kevesebbet, mint amennyivel a múlt évi mérlegben szerepelt.

SZERKESZTŐI PÓSTÁJÓ

S. A. Mi volt a multkori kérdés? A tarcát átolvassuk.

Névtelen. Máskor tessék nevet írni, mert névtelen levelekre nem válaszolunk.

A kis szökevényben Tompa Béla szerepel. Medgyaszai nem.

A kezdő. Kis türelmet kérek. Hirtelen sok munkám akad. De a jövő héten okvetlen válaszolni fogok.

A szerkesztésért felelős:

Dr VUCKICS GYULA.

Parfumerie „HEZ“ illatszertár.

Háztartási, kozmetikai és kötszerészeti cikkek nagy raktára, nagyban és kicsinyben. BUDAPEST, VIII. Losonci-utca 13. sz.

Reklámunk óriási eredménye

ujabb reklámakelóra ösztönöz, melynek nyomán tisztelt közönségünknek még nagyobb és szembe-szököbb előnyöket biztosítunk.

Ujabb előnyajánlatunk:

1 esoport 2 korona 50 fillér (19 drb.)
1 drb üvegtégely francia arc- és kézfínomító
1 drb. francia szappan (bármely illatban)
1 üveg francia parfüm (bármely illatban)
1 üveg francia brillantin (bármely illatban)
1 könyv (60 lap) angol pouderpapír
1 csomag dr Heider-léle fogpor
1 drb francia fogkefe (csontnyéllel)
1 csomag amerikai Shampooon hajmosópor
1 üveg valódi Johann Mária Farina kölnivíz
10 drb szekrény- és ruhaillatosító (francia Sachet-lap)

Összesen 19 drb 2 korona 50 fillérért.

Portó 50 fillér. (Lehet bélyegeken is.) Ha fenti cikkek a hirdetésnek még nem felelnek a pénzt visszaadjuk. Szállítások naponta eszközöltenek. Tizenhat oldalas illatszertár és háztartási értesítőnk kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Értesítés.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy a Kossuth utcán lévő a

„NAGY PIPA“

vendéglőt átvettem és azt ujonnan átalakítom.

Naponta friss csapolású kőbányai salon sör (alá Pilseni!)

Kitűnő érmelléki faj borok. Izletes magyaros konyha.

Naponta válogatott zónás reggelik.

Előzékeny és figyelmes kiszolgálás.

Pénteken mindig halestély.

Szombaton állandóan nagy hurkaestély zeneszó mellett.

Szíves pártogást kér

Popovics Sándor,

vendéglős.

Ha nincs megelegetedve

szabójával, mert drága vagy rossz szul szab vagy nem pontos, szóval bármi okból. Keresse fel DARABONT GY. és TARSA uriszabó céget Szilágyi Dezsd-m. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepi önt az ottani szelid, olcsó, kifogástalan kiszolgálás Alkalmas és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről újat készítenek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 930.

Legjobb és legizletesebb

csemege különlegességek,
legelsőbb rendű fűszerárak

előnyös árakban csak

Özv. Kádár Jánosné
elsőrangú fűszer- és csemege
kereskedésében szereshetők be.

A jó bornak

nem kell czégér

mondják még ma is a régi öregek! Hogy mennyire igazok van, eléggé bizonyítja

Kecskeméti István

is, a reklámra nem szorult ujonnan berendezett étterme

Nagyvárad, Teleky-u. 4. szám.

Nyitva éjjel-nappal. Kitűnő saját termései borai, előzékeny kiszolgálás, szolid polgári árak. Abonensek naponta felvételnek.

Telefon 12-64.

ÉHIK ANTAL

épület- és díszmű bútortasztalos
Sánc-utca a kala gyár épületében.

Állandóan raktáron tart saját készítményű medonbúterokat, háló-szoba és ebédlő-szoba berendezéseket stb. Ugyanott félig használt bútorok is kaphatók.

Telefon 12-64.

A Biharmegyei Takarékpénztár.

Nyers nyereség 1912. március végén
50,207 kor. 49 fillér.

Nyers nyereség 1913. március végén
167,979 kor. 93 fillér.

Az igazgatóság.

Himzés, Csipke árak

nagy mennyiségben érkeztek;
igen olcsó árakban lesz eladva.

Méterje 2 fillértől feljebb.

Nyári keztyű párja 36 fill.

1000 drb. férfinag finom 194 f.

Harisnya és zsebkendő mindenárban

Rákóczi-ut 14. volt Apolló mellett.

RUFF TESTVÉREK

épület- és géplakatos műhely
LUKÁCS GYÖRGY-UTCZA 26.

Mindenemű lakatos munkák, **vas-szerkezetek, vízvezetékek** javítások és **takarók-tűzhelyek** elsőrendű kivitelben.

Gazdasági eszközök készítése egymint: ekék, boronák, borsajtók és szőlőzúzók stb. **Lancos kútaink** ugytartósság, mint vízemelő képesség tekintetében minden eddigit fölülmulnak. Mindenemű gépjavítások szak-szerű, és gyorsan eszközöletnek.

Orosilag több száz esetben ajánlva.
10-39. Telefon 10-39.

KEPES ELEK

orvosi kötszerész üzlete Nagy-Váradi, «Sas-passage» átjáró.

Ajánlja saját készítményű **sérvkötőit**, szuszpenzorionok feoskendők és betegápolási cikkeket, u. m. egyenestartók, haskötők, ágytájak, bidég,

anatómiai sérvkötők

a melyek a sérvet állandóan visszatartják, mullábak és művégtagok, támgépek, gummi cikke, harisnyák stb. és a még fel nem sorolható cikke. Külön **prébaterem női és férfi kiszolgálásra.** **Óriási nagyraktár. Tisztviselők és iparosoknak árengedmény.**

HELYBEN TELEFON 11-75 VIDÉKEN

FEST! TISZTIT!
vegyleg női, férfi és gyermek ruhákat.

MOS!

gallér és kézelőket fényesre, csipke és szövet függönyök, bútor szövetek, papi és egyenruhák vegyleg tisztítatnak.

Gyár: Körözs-utca 13.

Felvételi üzlet:
Zöldfa Passage 93.
Rákóczy-ut 7. szám

Mokos Sándor.

Melocco Péter cementárugyár és építési vállalat részvénytársaság

Budapest, IX. Timót-utca 4. a. b. szám.

Nagyváradfióktelep: Szőlős-u. 16.

Gyárt: Szabadalmazott géppel gyártott karantus portlandcement csöveket az összes szabványos méretekben és az ahhoz való idomdarabokat, csömöszőit és vasbetétes, valamint portlandcement csöveket, kútgyűrűket stb.

Márvány mozaiklap, működés cementárugyár. Beton és vasbeton építési vállalat.

Elvállal: Utak és házak csatornázását, hidak és vízmedencék szak-szerű építését. Nagyobb vállalatoknál **tervekkel és költségvetéssel szolgál.**

Meghívást az ország bármely részéből elfogad.

Nagyvárad város jéggyára, Ossi-téren.

Gyári telefonszám 651.

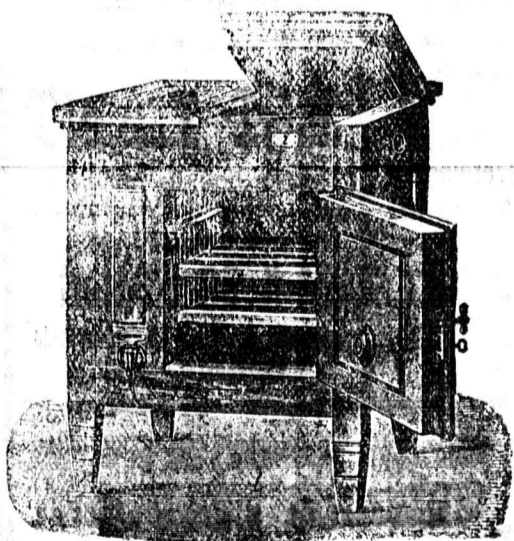
Üzletvezető telefonszáma 1046.

Tisztelettel értesítjük a t. jégfogyasztó közönséget, hogy rendes üzemünket megkezdtük és hához szállítunk vízvezetéki vízből előállított

kristály tiszta műjeget.

Havi bérlet rendszerre előjegyzések elfogadhatnak; napi egész tábla szállításnál havi 9 koronát, napi fél tábla szállításnál 4-50 koronát számítunk.

A szállítás gyorsan és pontosan, tisztán kezelt hygienikus kocsikon történik. Megrendelések telefonon is eszközölhetők, melyek mindenkor a leggondosabban lesznek elintézve.

JÉGSZEKRÉNYEK kerti vasbútorok, valamint konyha-fabútorok is u. m.: konyha kredenz, **FAGYLALT-GÉPEK** és **FORMÁK** asztal, szék, zsámoly, teknő és az összes konyha berendezések

TARSOLY és RISZTÓ különlegességek vaskereskedésében
Nagyvárad, Rákóczi-ut. Telefon 390 szám.

Legolcsóbb bevásárlási források:

<p>Ha Ön óráját jól és jutányos árban akarja megcsináltatni, hozza el FEIN KÁLMÁN óráshoz, Telegi-u. 9. Dr. Nemes ház. Villanyos megállóhely. — Órákban állandó nagy raktár.</p>	<p>Alapítotott 1893. Freund Benjámín Alapítotott 1893. műorás, ékszerész és látszerész Nagyvárad, Rákóci-ut, Széchenyi-szálloda épület. RITKA ALKALOM. Üzletem átalakítása miatt a teljes raktáramat kiárultom eddig nem létező leszállított árban, arany-, ezüst-, nikkell órákat, aranyláncokat gyűrűket, fül-függőket és más ékszereműeket, kina ezüst tárgyak. Ingaórák, látszereknél 50 % engedmény.</p>	<p>Izsák Lidia mellfűzői, amelyek bécsi modellek szerint készülnek, országoserte nagy népszerűségnek örvendenek a hölgy közönség körében. Megrendelhető mérték szerint, Nagyvárad, Nagy Sándor-u. 1. Füz. üzlet: TELEFON 1-53. szám.</p>	<p>Mezey János és Társa fűszer, csemege kereskedése Nagyváradon, szt. László-tér és Teréki-utca sarok. Szolid üzlet többet nem ad, de kevesebbet sem.</p>	
<p>RUM és LIKÖR háziilag való készítéséhez legjobb essentiák :: kaphatók :: VADÁSZ ALBERT „A nyál” droguerhiában BÉMER-TÉR.</p>	<p>Legujabb blousok rajzolja és készen a legjutányosabb árban kaphatók KEPES ETELKA kézimunka üzletében, hol a monogram és fehér himzések legszebben eszközöltetnek Kossuth-utcán, a Biharmegyei Takarékpénztárral szemben.</p>	<p>Izléses arany- ezüst ékszerek, finom, órák legolcsóbban kaphatók Szilágyi Géza és Ts-nál Rákóci-ut Telefon. 630.</p>	<p>Tatray Sándor telefon 558. telefon 558. NAGYVÁRAD Körözs-utca 11. sz. Épület és műlakatos vízvezeték és vasszerkezeti munkák.</p>	<p>NE ADJUK pánzünet idegen cégnek, vegyünk lánckútat MÁRKUTZ JÓZSEFNÉL Akadémia-u. 1. sz.</p>
<p>Deutsch Simon bútor-asztalos Ór-u. 6. Elvállal olesó árban háló-szoba-, ebédlő- és szalon berendezéseket, ugyszintén előszoba és konyha berendezést. Hívásra megjelenek.</p>	<p>Oláh Sándor épület- és műlakatos Beöthy Ödön-u. 43. Elvállal minden e szakmába vágó új munkákat és javításokat jutányos árban. Takaréktűzhelyek állandóan ratáron. Költségvetést kívánatra küldök.</p>	<p>Alapítotott 1895-ben. Deo Adjuvante! Imrek Károly épület és műbutor asztalos N.-Várad, Alapi-utca 10. szám. Alapítotott 1895-ben.</p>	<p>Udvari kavéház családok kellemes szórakozó helye. Esténként Bebe Kálmán teljes zenekarával hangversenyez. — Bejárat Szt. László-tér és Zöldfa-utca.</p>	<p>FELDSTRICK KÁLMÁN könyvkötészete és dobozgyártása NAGYVÁRAD, Rákóci-ut, Moskovits palota Biharmegye és N.-Várad város kir. ítélőtábla és a megyei főszolgabíróóságok és körjegyzőségek szerződéses szállítója.</p>
<p>ROZSNYAY JÓZSEF mű-asztalos, Nagyvárad Kolozsvári-u. 77. Európa nagyobb városaiban évek során át szerzett gyakorlati ismereteim lehetővé teszik, hogy a mai közönség részére a művészi kivitelű különlegességi munkákat is kellő szak tudással a leppontosabban elvégezhetem. Készítek továbbá: modern háló, szalon, bútor és üzleti-berendezéseket, portálokat, lakás- és konyha-berendezéseket minden stílus és kivitelben a legszolidabb árak mellett. Egy kísérlet elengedő, hogy a t. uri közönség bizalmát továbbra is kiérdemeljem. Tisztelettel ROZSNYAY JÓZSEF, műasztalos.</p>	<p>Szántó Dezső első nagyvárad REDÖNY- GYÁRA Rulikovszky-ut TELEFON 491.</p>	<p>Jenny Jenő órák, ékszerész és látszerész. Ajánlja dűsan felszerelt óra és ékszer nagy raktárát jutányos árban. Szent János-u. 30. sz. Óra és ékszer javításokat pontosan eszközölk. Tanuló felvétetik.</p>	<p>Kerékpár varrógép s gramophon javításokat készíttetni legelőny ősebb Horvát Béni mechanikusnál, Kossuth Lajos-utca 18. Az összes alkatrészek állandóan raktáron. TELEFON 1038. szám.</p>	
<p>Haas Lajos Gáz és villanyberendezési vállalat. Elvállal mindennemű gáz és villanyszereleéseket és jókarbantartását. TELEFON 1038. sz.</p>	<p>PENCZ JÁNOS (cipész, szakiparos.) NAGYVÁRAD, Szt. János-u. 34. Készít mérték szerint uri és női (Orthopéd cipőket is) jutányos árban mérték szerint. Meghívásra házhöz jövök.</p>	<p>Petry Árpád órák- és műszerész Nagyvárad, Rákóci-ut 9. Tarloly és Risztó mellett, a Rimanóczy-palotával szemben Mindennemű műszerész munkák szakszerű javítása elfogadtatik.</p>	<p>Alapítotott 1880-ban Schopper György utóda veje Rohoska Pál Villanyerőre berendezett gépjármű, vas és rézöntőde NAGYVÁRAD, Sánc-utca 22. sz.</p>	
<p>Uj keztűis és sérvkötő készítő!! Keztűik mérték után gyorsan és legjutányosabb árban készíttetnek. Bál keztűik 70 cm. hosszú, csak 6 korona. Tisztítások és javítások azonnal eszközölk. Ruganyos sérvkötők 4 korona. HORVÁTH R. Nagyvárad, Szt János-utca</p>	<p>Villamos berendezéseket, n. m. magánépületek, világitási felszerelése, til csongó házi telefon, ipartelepek, gyárak, és malmok. Villamos világitási és erőátviteli berendezéseit pontosan és szakavatottan készít SZENES SÁNDOR villamos berendezési vállalat Szalárdi-u. 9. Költségvetéssel díjtalanul szolgál, meghívásra azonnal jövök.</p>	<p>Györy Sándor villanyerőre berendezett késes és köszörűdeje Kert-utca, 4. szám. Elvállal mindentéle speciál köszörűleéseket és javításokat, haj- és szakál vágó és lőnyíró gépet, és mindentéle más borotvák köszörülését pontosan eszközli.</p>	<p>ÉGI LANT ker. katolikus imádságos és énekes könyv, díszes vászonkötésben 1 K 30 fillérért kapható a Szt. László-nyomda részvénytársaságnál.</p>	
<p>Nagyvárad Tisztviselők Fogyasztási Szövetkezete Rákóci-ut, 6. szám alatt az Orsolya-zárda épületében fűszer-, csemege-bor és gyarmatárunkban Telefon 769. sz. legolcsóbb bevásárlási forrás. Telefon 769. sz.</p>				